

החטיבה לפרזיטולוגיה, הסכון הווטרינרי ורדה שקאפ

לאה, ורדה, מיכאל ובני מצוות המחלקה

מזה מספר שנים עוסקת החטיבה בפיתוח אמצעים ביולוגיים להדברת קרציות ומחקרים נוספים להדברת מחלות בבקר ובצאן.

רישוי חומרי הדברה כימיים

על פי תקנות מחלות בע"ח (תכשירים כימיים) תשמ"ב-1982, חומרי הדברה המיועדים לשימוש וטרינרי חייבים להיות רשומים, בין אם מדובר בתכשירים חדשים, או חידוש רישום המתבצע מדי שלוש שנים. בשו"ט הוקמה ועדה בין משרדית המייצעת למנהל השו"ט בדבר רישום תכשירים אלה. החטיבה לפרזיטולוגיה נכונה תמיד לסייע לחקלאי בייעוץ מקצועי ובהקניית ידע באמצעות סדנאות והרצאות.

על כל הנושאים שהוזכרו לעיל מופקדים בחטיבה 9 עובדי תקן ו-4 נוספים המועסקים על תקציבי מחקר. ■

מחקר

בתחום זה שוקדת החטיבה על עריכת מחקרים בסיסיים ויישומיים. המחקרים שבהם מעורבת החטיבה כוללים פיתוח ויישום שיטות אבחון מתקדמות, שמבוססות על עקרונות הביולוגיה המולקולרית. בשנים האחרונות פותחו שיטות שביכולתן לגלות נוכחות של טפילי דם, שלא ניתן לגלותם בבדיקה מיקרוסקופית שגרתית.

לאחרונה הצליחה החטיבה לבודד שני סוגי נאוספורה ישראליים, בעדרי בקר לחלב, מצפון ומדרום. יש לציין שבעולם קיימים נכון להיום כ-18 בידודי נאוספורה בלבד. עד כה לא נמצא תכשיר רפואי נגד טפילי נאוספורה, או כל אמצעי יעיל אחר למזעור נזקי טפיל זה, הן בבקר לבשר והן בבקר לחלב. החטיבה לפרזיטולוגיה שוקדת על פיתוח תרכיב או אמצעי מניעה אחר להקטנת מספר ההפלות מנאוספורה.

החטיבה לפרזיטולוגיה שבמכון הווטרינרי עוסקת בחקר מחלות הנגרמות על ידי טפילים חד-תאיים, תולעים, או טפילים חיצוניים. כמו כן, מתבצע על ידי החטיבה רישום חומרי הדברה המיועדים לשימוש וטרינרי בע"ח משקיים וחיות מחמד.

תחומי הפעילות העיקריים של החטיבה:

א. אבחון

1. בתחום פעילות החטיבה מתבצע אבחון מחלות הנגרמות על ידי טפילי דם תיילריה, אנאפלזמה או בבזיה. אלה הן קבוצת המחלות שאותם מאבחנים בבקר, בצאן, בסוסים, בכלבים ובחתולים באמצעות בדיקות מיקרוסקופיות של משטחים או משטחי איברים, לאחר מות בע"ח.

2. אבחון שני גורמי מחלות נוספים מקבוצת טפילי קוקסידיה, כגון נאוספורה וטוקסופלזמה המעורבים בהפלות בבקר ובצאן, מתבצע בהתאמה באמצעות גילוי נוגדנים בנסיובים של בע"ח או בנוזלי נפלים.

3. בדיקות רבות נוספות, בתחומים חיוניים לשמירה על בריאות בעלי החיים בארץ.

ייצור תרכיבים והנפקתם

בחטיבה לפרזיטולוגיה מיוצרים תמישה סוגים שונים של תרכיבים כנגד קדחות קרצית (בבזיה בוביס, בבזיה ביגמינה, תיילריה אנולטה ואנאפלזמה צנטרלה) ותרכיב נוסף כנגד מחלת הבזנואיטיזיס, שהנזק העיקרי שלה מתבטא בדלקת אשכים ועקרות פרים.

הלשכות הווטרינריות מחסנות את הבקר על פי דרישות החקלאים ובהתאם להמלצות החטיבה לפרזיטולוגיה.